

РЕЦЕНЗИЯ

на научните трудове и учебната дейност

на д-р Иванка Тодорова Банкова,

представени за участие в конкурс за заемане на академична длъжност „доцент” в професионално направление 3.7. Администрация и управление (Организация и управление извън сферата на материалното производство (Административна конфликтология и устойчиво развитие), обявен в ДВ бр. 95 от 16.11.2018 г. за нуждите на ВСУ „Черноризец Храбър”

Рецензент: **проф. д-р Павел Георгиев Павлов, ВСУ “Черноризец Храбър”,
3.7. Администрация и управление
(Организация и управление извън сферата на материалното производство)**

Настоящата рецензия е изготвена въз основа на документи, постъпили по конкурс, обявен от ВСУ „Черноризец Храбър” (ДВ, бр. 95 от 16.11.2018 г.) и на интернет-страницата на университета за нуждите на катедра „Администрация, управление и политически науки” към Факултет „Международна икономика и администрация”. Представените по конкурса документи съответстват на изискванията на ЗРАСРБ, ППЗРАСРБ и Инструкция №6 към Наредба №3 за академичния състав на ВСУ „Черноризец Храбър”. Процедурата по конкурса е коректно спазена.

1. Общо представяне на получените материали

За участие в обявения конкурс са подадени документи от **един кандидат**: д-р Иванка Тодорова Банкова, гост-преподавател в катедра „Администрация, управление и политически науки“ във ВСУ „Черноризец Храбър“.

За участие в конкурса кандидатът д-р Иванка Тодорова Банкова е представила списък от общо 24 заглавия, в т.ч. 20 публикации в български и чуждестранни научни издания и научни форуми, 2 студии 1 монография, 1 книга по защитен дисертационен труд. Приемат се за рецензиране 16 научни труда, които не са използвани при придобиването на образователната и научна степен „доктор“ и фигурират в референтния списък на НАЦИД. Приемам за сведение останалите 8 научни труда, които са по проблематиката на конкурса, но са публикувани в международни издания, които не са включени в референтния списък на НАЦИД. Не са представени

документи за участие в проекти и за внедряване на разработки, както за ползата от тях.

Представени за рецензиране са: публикациите на кандидата и списък с техните резюмета; справка за изпълнение на минималните национални изисквания и наукометрични показатели за придобиване на академичната длъжност „доцент“ в професионално направление 3.7. „Администрация и управление“; справка за научни приноси, и за педагогическата дейност и изпълнение на допълнителните критерии и показатели за оценка на кандидата, свързани с учебната и научно-изследователската дейност. Към представените документи са приложени списък с цитирания на научни публикации на кандидата в монографии и колективни томове с научно рецензиране (цитирания в 3 монографии), и цитирания в нереферирани издания с научно рецензиране от списъка на НАЦИД (8 цитирания).

Представените доказателствени материали са изготвени в съответствие с изискванията на ЗРАСРБ, ППЗРАСРБ и Инструкция № 6 за академичния състав на ВСУ „Черноризец Храбър“.

2. Данни за кандидата

Д-р Иванка Банкова, кандидат за заемане на академичната длъжност „доцент“ е бакалавър по публична администрация и магистър по публична администрация – териториална администрация. От 2010 г. е докторант на самостоятелна подготовка, през 2013 г. придобива образователна и научна степен „доктор“ в професионално направление 3.7. Администрация и управление, докторска програма „Организация и управление извън сферата на материалното производство“ във ВСУ „Черноризец Храбър“. Кандидатът започва работа в системата на висшето образование през 2002 г. като сътрудник по кандидатстудентския прием във ВСУ „Черноризец Храбър“; през 2003 г. след явяване на конкурс заема длъжността „инспектор“ в Програма „Публична администрация и социални дейности“, към Учебно-научен комплекс „Обществени науки“ във ВСУ „Черноризец Храбър“. От 2007 до 2014 г. е административен секретар на катедра „Администрация и управление“ във ВСУ „Черноризец Храбър“. За периода 2004 - 2013 г. е хоноруван асистент, а от 2013 до 31.08.2014 г. хоноруван преподавател в професионално направление 3.7. „Администрация и управление“. От 1 септември 2014 г. и понастоящем, д-р Иванка Банкова е гост-преподавател в катедра „Администрация, управление и политически науки“ във ВСУ „Черноризец Храбър“, и ръководи магистърска програма „Инф-

раструктура на администрацията“, дистанционна форма на обучение. Освен научно-преподавателската дейност, кандидатът е ECTS координатор на магистърските програми към специалност „Публична администрация и мениджмънт“, както и на специалностите в ОКС „бакалавър“, дистанционна форма на обучение – „Публична администрация и мениджмънт“ и „Бизнес администрация и мениджмънт – МБМ и МТ“. Д-р Банкова организира учебно-методическата дейност на студенти, на които е разрешено да променят формата на обучение, изготвя индивидуалните им планове, и осъществява научно ръководство и контрол по тяхното изпълнение. Организира държавните изпитни сесии на дипломантите за ОКС „магистър“ към специалност „Публична администрация и мениджмънт“.

Д-р Банкова има значителен опит като вътрешен одитор по ISO 19011:2011 и ISO 9001:2015 за съответствие на университетската система за управление на качеството във ВСУ „Черноризец Храбър“. Тя е и сертифициран медиатор по извънсъдебно разрешаване на административни спорове и конфликти (вписан в Единния регистър на медиаторите в България към Министерството на правосъдието с рег. № 201708160).

Кандидатът работи активно за повишаване на квалификацията си, като в периода 2008-2016 г. участва в краткосрочни специализации и майсторски класове на утвърдени български и международни учени. Получила е висока оценка за изпълнението на редица учебно-методически и административно-организационни задачи в Университета.

3. Обща характеристика и оценка на научната продукция на кандидата

Представената за рецензиране научна продукция на кандидата може да бъде групирана в съдържателен аспект в следните две направления – административна конфликтология и устойчиво развитие. Приемам представените 16 публикации, разпределени както следва:

№	<i>Научна продукция</i>	<i>Брой публикации</i>
1	Монографичен труд	1
2	Студии	2
3	Статии	6
4	Доклади от международни конференции	7

Основните резултати от научните изследвания на кандидата са непосредствено свързани с научната специалност и тематичната област на конкурса, като са фоку-

сирани в следните основни направления: конфликтология и социални конфликти, административна конфликтология, управление и превенция на конфликти с административен характер (научни трудове с № от 1,3,4,5,6, 8,9,10,11,14). Съществена част от научната продукция на кандидата разглежда проблеми на устойчивото развитие и управлението за постигане на устойчиво развитие, както и на културните бариери пред устойчивото развитие, връзката между екологичните аспекти, транспортната инфраструктура и доброто управление в контекста на устойчивото развитие (научни трудове с № 7,12,13,15,16). Изследвани са и конфликти, които имат пряка връзка с устойчивото развитие като: конфликтите на прехода и социалното сближаване; конфликтите в образованието; конфликтите при опазване на културно-историческото наследство; проблемите и конфликтите при предоставянето на социални услуги и възникващите административни конфликти при регионалното развитие (научни трудове с № 4,6,10,11,14,17).

Хабилитационния труд за участие в обявения конкурс за „доцент“ е монографията „Административна конфликтология“. В монографичния труд са разгледани актуални въпроси в областта на административната конфликтност и са изведени основните резултати от задълбоченото научно изследване на същностните характеристики на конфликтите с административен характер и на дефицитите на административната система, като силен конфликтен агент. Концептуализирани са понятията „административен конфликт“ и „административна конфликтология“, като е предложен подходящ аналитичен инструментариум за изследване на причините за възникване на административни конфликти. Задълбочено е изследван конфликтния потенциал на административно-организационната структура и са предложени възможности за трансформиране на разрушителната енергия на конфликта в източник на развитие на административната система. Изведени са предимствата на медиацията, като алтернативен способ за извънсъдебно разрешаване на административни спорове и конфликти, и прилагането на медиаторски умения и тактики за подобряване на вътрешната и външна комуникация. Аргументирано са предложени възможности за успешно управление, разрешаване и превенция на възникващите конфликти и конфликтни предпоставки в административните структури чрез повишаване на информираността за административните процедури и прилагане на инструментите на административния аутсорсинг, коучинга и административния реинженеринг за създаване на благоприятна административна среда, въвеждане на дигитализация на администрацията, електронно и мрежово управление.

Съществено място в научната продукция на д-р Иванка Банкова заема изследователската ѝ дейност в областта на устойчивото развитие. Авторът изследва различни аспекти на устойчивото развитие, като убедително извежда проблема за управлението и провеждането на дългосрочни държавни политики ориентирани към: опазване на природната и околна среда, използване на отпадъците като суровинен ресурс, развитие и поддържане на добра транспортна инфраструктура, намаляване на неравенствата и преодоляване на културните бариери пред устойчивото развитие.

Като цяло може да се направи извода, че представените научни трудове са самостоятелно дело на кандидата и отговарят на наукометричните показатели за академични публикации, отличават се с ясен академичен стил, логическа последователност и коректно ползване на литературните източници.

4. Характеристика и оценка на учебно-педагогическата дейност на кандидата

Д-р Иванка Банкова води упражнения като хоноруван асистент от 2004 г. по дисциплините „Административна конфликтология“, „Устойчиво развитие“ и „Екология и екологична политика“ за студентите от специалност „Публична администрация“. От 2014 г. и към момента, като гост-преподавател е лектор по дисциплините „Мениджмънт на конфликти“, „Устойчиво развитие“ и „Екологичен мениджмънт“; от 2018 г. води занятия и по учебната дисциплина „Административна култура“ в специалностите „Публична администрация и мениджмънт“, „Бизнес администрация и мениджмънт“ и „Международен публичен и бизнес мениджмънт“, ОКС „бакалавър“. Кандидатът е лектор и в магистърски програми „Европейска администрация и мениджмънт“, Европейска администрация и управление на проекти“ и „Инфраструктура на администрацията“ по дисциплините „Управление на административни конфликти“ и „Управление на конфликти в проектното управление“ в магистърски ОКС „магистър“.

По всички дисциплини са разработени учебни програми, презентации, тестове, казуси, делови игри и съответните учебни пособия, за редовна, задочна и дистанционна форма на обучение, които се актуализират ежегодно. Всичко това показва, че кандидатът притежава необходимия преподавателски опит и стаж.

Средно-годишната аудиторна заетост на д-р Иванка Банкова от 2014 г. до сега е между 580-600 ч. (приравнени в упражнения).

Висока оценка заслужава активната работа на кандидата със студентите, системното провеждане на индивидуални и групови консултации, пюторството на студентите към професионално направление „Администрация и управление“, дистанционна форма на обучение (от 2014 г.), менторството на студенти участващи в национални състезания по медиация за студенти, и има получен приз за „Отлично представил се отбор“ и „Треньор на отбор с отлично участие“ за 2017 и 2018 г.

5. Научни и научно-приложни приноси на кандидата

Научните приноси на кандидата в областта на административната конфликтология се съдържат основно в направеното монографично изследване „Административна конфликтология“, издадено от ВСУ „Черноризец Храбър“ през 2019 г., както и в научни трудове № 1,4,6,11,17. Направен е сполучлив опит за обогатяване и систематизация на понятията в разглежданата сфера в конфликтологичен контекст и е предложен аналитичен инструментариум за изследване на конфликтните фактори и предпоставки. По-конкретно е аргументирана необходимостта от изследване и изучаване на организационно-управленските конфликти и на конфликтите в административните организации (научни трудове № 1), защитена е тезата, че установяването на баланс между конфликтността и организационната култура в административната система, е позволило разработването на резултатни способи за управление на възникващите конфликти с административен характер (научни трудове № 1,6). Идентифицирани са конфликтните потенциали на административните организации от публичния сектор и е показано, че същностния проблем на административната конфликтност се корени в закостенялата бюрократична система, работата на административните структури в монополни условия и в недостатъчния административен и управленски капацитет. (научни трудове № 1,4,6,11,17).

Със самостоятелна научно-изследователска стойност са систематизираните особености на административната конфликтология и структурираните елементи на административния конфликт, като е обърнато внимание на равнищата на проявление и особеностите на динамиката на конфликтите с административен характер. (научен труд № 1).

Приносен характер имат и изследванията на кандидата по проблемите свързани с интегрирането на социалното, екологичното и икономическото направление на развитието, като е подчертана отговорността на доброто управление, съобразено с принципите на устойчивото развитие. (научни трудове № 4,7,13). Идентифицирани

са възможностите (в административен контекст) за преминаване към екологично ефективна икономика, характеризираща се с ниски нива на въглеродни емисии и ефективно използване на ресурсите. Посочена е необходимостта от промяна на политиките по управление на отпадъците. Аргументирано е изведена социалната роля на транспортната инфраструктура за постигането на устойчиво развитие. (научни трудове № 12,13,15,16).

С научно-приложен характер могат да се открият следните приноси: апробирана е методика и алгоритъм за емпирично изследване на конфликтния потенциал на административни организации от публичния сектор; изведени са предимствата на медиацията като алтернативен способ за разрешаване на административни спорове и конфликти; предложени са възможности и алтернативи за успешно управление на конфликти с административен характер. (научен труд № 1). Очертани са възможности за прилагане на принципите на доброто административно управление в контекста на устойчивото развитие чрез реализирането на конкретни политики, правила и процеси при вземането на управленски решения. (научни трудове № 13,15,16).

6. Оценка на личния принос на кандидата

Приемам научните и научно-приложните приноси на кандидата като достоверни и лично дело, насочени са към обогатяване и допълване на съществуващите знания и имат характер на научни приноси. С научно-приложните приноси, се предлага инструментариум за разрешаване на идентифицираните проблеми в сферата на административната конфликтология като фактор за устойчивото развитие.

7. Бележки и препоръки

Към кандидата могат да се отправят следните препоръки:

- да продължи научно-изследователската си дейност и засили публикационната си активност в индексирани и реферирани издания;
- да засили работата си по проекти;
- получените приложни резултати дават основание да се препоръча оформянето им по подходящ начин във вид на наръчници с методически указания и процедури, които да бъдат предложени за ползване в административни структури на централно и местно равнище.

8. Лични впечатления

Познавам Иванка Банкова от 2002 г. като студентка и хоноруван сътрудник по кандидатстудентския прием във ВСУ „Черноризец Храбър“, високо ценя нейните отлични организационни, административни и комуникативни умения. Като щатен инспектор и в последствие като административен секретар на катедра „Администрация и управление“ показва добросъвестност, отговорност и професионализъм в работата и стриктно изпълнение на поставените задачи свързани с организацията и контрола на учебния процес и акуратно поддържане на учебна документация и документацията на катедрата.

ЗАКЛЮЧЕНИЕ

След запознаване с представените в конкурса материали и научни трудове, анализ на тяхната значимост и съдържащи се в тях научни, научно-приложни и приложни приноси, давам своята **положителна** оценка и с **убеденост препоръчвам** на Научното жури да предложи на Научния съвет при ВСУ „Черноризец Храбър“ да избере д-р Иванка Тодорова Банкова да заеме на пълен щат академичната длъжност „доцент“ в професионално направление 3.7. Администрация и управление (Организация и управление извън сферата на материалното производство (Административна конфликтология и устойчиво развитие)“ към Факултет „Международна икономика и администрация“ във ВСУ „Черноризец Храбър“.

21 март 2019 г.
гр. Варна

Рецензент:
(проф. д-р Павел Павлов)